

KİŞİSEL HİJYEN
VE
UYGULAMALARI

İçerik

- HİJYEN
- DERİNİN YAPISI
- DERİ BÜTÜNLÜĞÜNÜN BOZULMA NEDENLERİ
- BANYOLAR
- MASAJLAR
- AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI
- ÖZEL AĞIZ BAKIMI
- KIYAFETİN ÖNEMİ VE TEMİZLİĞİ

Hijyen

- Hijyen; yunanca sağlıklı, sağlıkla ilgili anlamına gelen “hygieine” sözcüğünden gelmektedir.
- Sağlığın yükseltilmesi, korunması ve sürdürülmesi ile ilgili uygulamaları içerir.

Önemli Noktalar

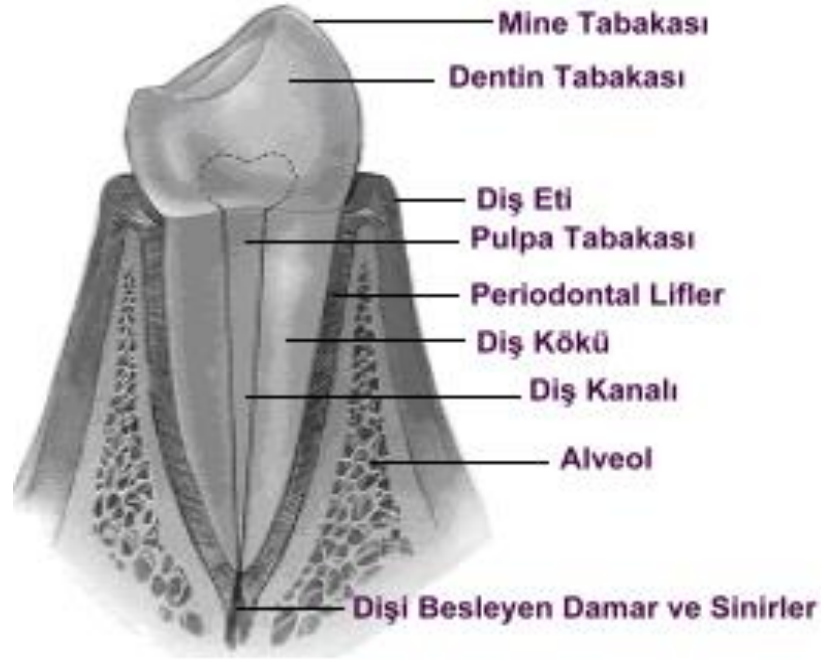
- Bireyin mahremiyeti
- Bireyin kendine özgü tepkileri
- Bireyin bağımsızlık duygusunu
- Hasta ile beraber planlanma yapma
- İşlemlerin amaçlarını açıklama

Hijyenik Uygulamaların Amacı

- Vücuttan salgı, atık ve geçici mikroorganizmaları uzaklaştırarak temizliği sağlamak
- Bireyin rahatlamasını sağlamak, kas gerilimini azaltmak
- Kötü kokuları gidermek
- Bireyin genel görünümünü olumlu hale getirmek ve benlik imgesini geliştirmek
- Deri sağlığını geliştirmek ve sürdürmek

AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI

Dişlerin Yapısı

Ağızda Kötü Koku Oluşma Nedenleri

- Diş aralarının besin artıkları ile dolması
- Dişlerin çürümesi ile oluşan kovuklara besin artıklarının girmesi ve mikropların üremesi
- Diş köklerinin ve diş etlerinin iltihaplanmaları
- Mide bağırsak hastalıklarının

Diş Fırçalama Tekniği

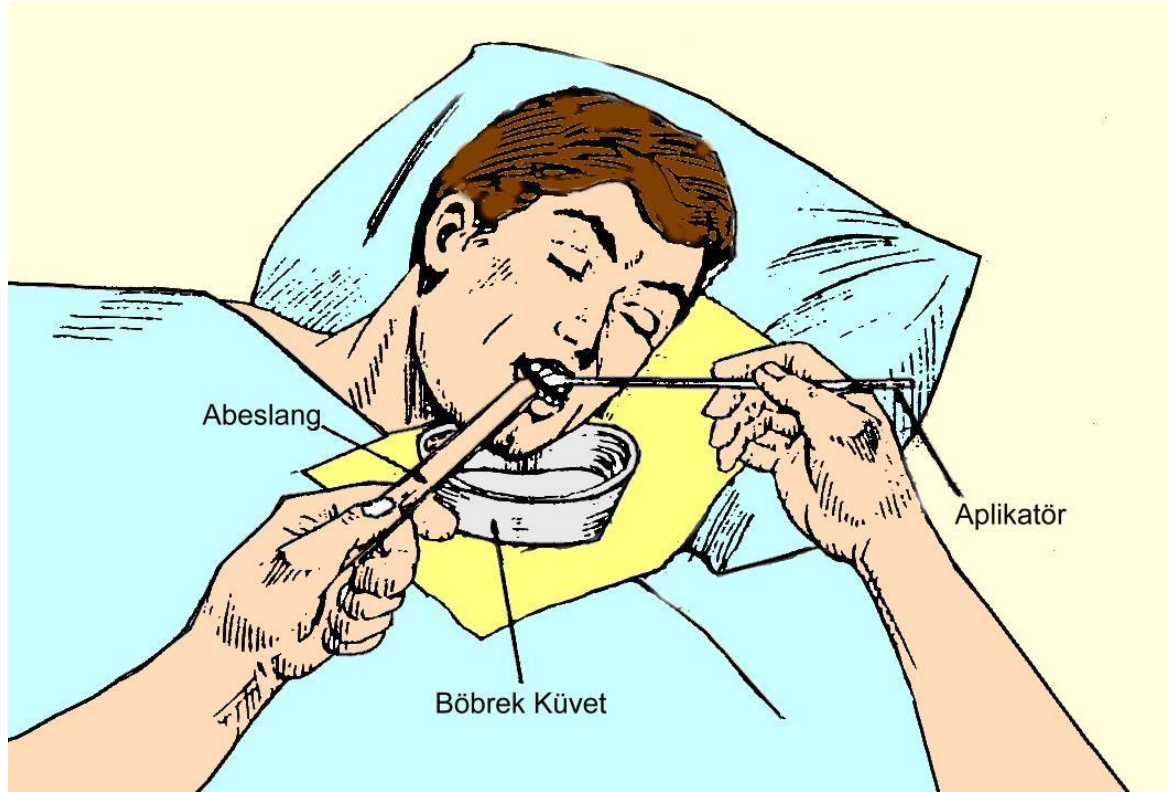
Diş İpi Kullanma Tekniği

ÖZEL AĞIZ BAKIMI

- Ağızda birikmiş yiyecek artıklarını temizlemek amacıyla yapılır.
- Hastanın temizliğini ve rahatlığını sağlamak, ağız mukozası yaralarında, enfeksiyon ve yara oluşumunu önlemek ve ateşli hastalıklarda özel ağız bakımı yapılır.

Özel Ağzı Bakımı Uygulaması

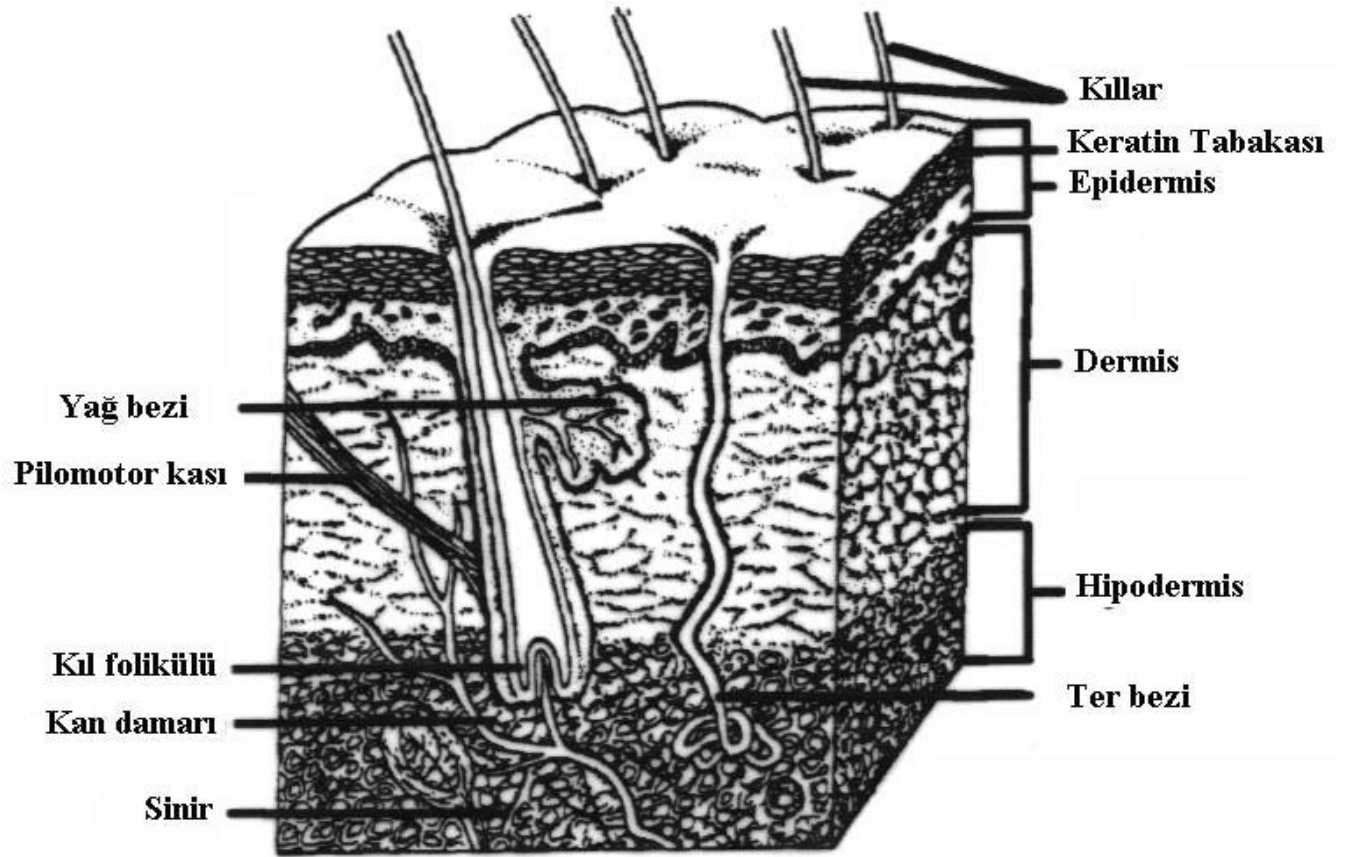

Hemşirelik Bakımında İlke ve Uygulamalar

Kullanılan Solüsyonlar

Bakteri grubu solüsyonları	Mantar grubu solüsyonları
<ul style="list-style-type: none"> • Hidrojen peroksit % 30-50 • Serum fizyolojik (%0,9 NaCl) • Neostarin • Rivanol %0,1	<ul style="list-style-type: none"> • Sodyum bikarbonat %5 • Mikostatin • Blue de metilen % 1 • Jansiyen moru % 1

DERİNİN YAPISI

DERİ BÜTÜNLÜĞÜNÜN BOZULMA NEDENLERİ

- Beslenme bozuklukları
- Hareketsizlik
- Duyu bozuklukları
- Derinin nemli ve ıslak kalması
- Kullanılan mekanik araçlar
- Kimyasal ya da fiziksel madde ile teması

Sık rastlanan deri lezyonları

- Hirşutizm
- Abrasyon
- Temas Dermatiti
- Kserosis
- Makül
- Papül
- Nodül
- Tümör
- Vezikül
- Bül
- Püstül
- Erozyon
- Ülser
- Fissür

BANYOLAR

- Hastanın hijyenini ve rahatlığını sağlamak.
- Kötü vücut kokularını önlemek ve gidermek.
- Hastanın cildinin durumunu gözlemek (dekübitüs olup olmadığına bakmak)
- Hastanın yapabileceği hareketleri saptamak. Pozisyon değiştirme yolu ile solunumu uyarmak

BANYOLAR

- Hastanın gevşemesini ve rahatlmasını sağlamak,
- Dolaşımı hızlandırmak,
- Beden imajını korumaya yardım etmek,
- Hasta ile hemşire arasında hastanın endişelerini giderecek bir iletişim yolu kurmak amacıyla uygulanır.

Banyo Tipleri

Banyolar yapıldığı alana göre **tam** ve **lokal** banyo

Suyun ısısına göre de sınıflandırma da:

- Sıcak: 44-48 °C
- Ilık: 43 °C
- Soğuk: 32 °C

Banyo Tipleri

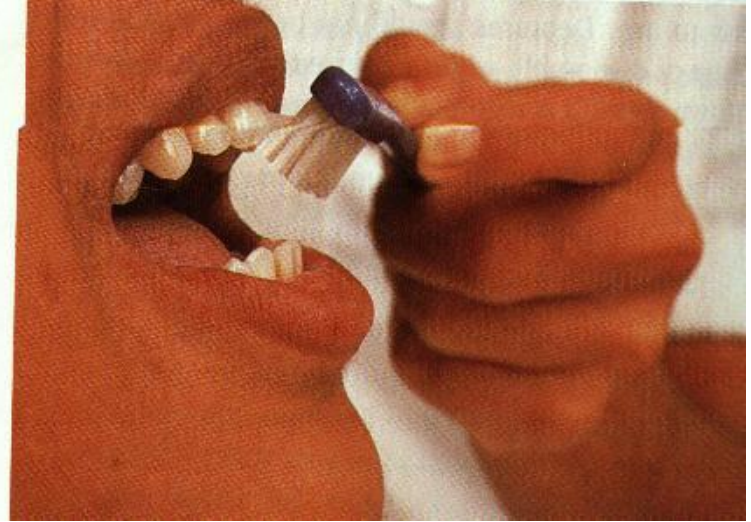
- Temizlik Banyoları: (yatak banyosu, kısmı yatak banyosu, küvet banyosu, duş)
- Tedavi Edici Banyolar: (sıcak, soğuk, ılık, lokal banyolar ve oturma banyosu)

Sabah Tuvaleti

Amacı:

- Hastanın temizliğini güvenliğini sağlamak
- Hastanın rahat bir gün geçirmesine yardımcı olmak
- Derinin normal fonksiyonlarına yardımcı olmak
- Hasta kişiye temizlik alışkanlığını kaybettirmemek ve alışkanlık sağlamak
- Hastayı fizyolojik ve psikolojik yönden rahatlatmak
- Hijyen yönünden hastanın eğitimini sağlamak
- Hastayı rahatlatmak (aynı bakım hastaya öğleden sonra ve akşam yatmadan önce de yapılır)

Hastanın Diřlerinin Fırçalanması

Kolların Silinmesi

Sabah Tuvaletinde Hastanın Sirtını Silme

Yatak Banyosu

Amaç:

- Hastanın yatağına bağımlı olduğı süre kişisel hijyenini sürdürmek için yapılan genel banyodur. Temizlik ve rahatlık sağlamak amacıyla yapılır. Bu işlem aynı zamanda hastalarda deri değerlendirme ve yatak içinde hareket ettirme ile dolaşımın hızlanması sağlanır.

İşlem Öncesi Ellerin Yıkanması

Hastanın Gözlerinin Silinmesi

Kulak ve Burun Bakımı

- Nemli bezle temizlenir
- Kürdan gibi travmatize eden araçlar temizlik için kullanılmaz
- Nemli bezle temizlenir
- Hastanın burnunda kateter varsa günlük olarak temizlenir ve flasterler değiştirilir.

Kol ve Ellerin Temizlenmesi

Göğüsün Temizlenmesi

Karnın Temizlenmesi

Bacakların Temizlenmesi

Ayakların Temizlenmesi

Sırtın Temizlenmesi

Sırt Masajı

- Efloraj
- Petrisaj
- Friksiyon
- Perküsyon

Sırt Masajı Uygulaması

Petrisaj

Sirta Tapotman Uygulaması

Perine Bakımı

- Her gün yapılmalıdır.
- Genital bölge ameliyatlarında özel solüsyon gerekir.
- Mesane kateteri olanlarda her 8 saate bir yapılmalıdır.

Ayak Banyosu

Amaçları:

- Hastanın temizliğini ve rahatlığını sağlamak
- Nasır ve sertleşmiş tırnakları yumuşatıp tedavi etmek
- Ayaktaki ter kokularını gidermek
- Periferel dolaşımı hızlandırmak

Ayakta Sık Görülen Sorunlar

- Nasır (epidermisin kalınlaşması)
- Mantar (parmak aralarında)
- Tinea pedis (alet ayağı) mantar enfeksiyonu
- Tırnak batması

Ayak Banyosu

Saç Hijyeni ve Banyosu

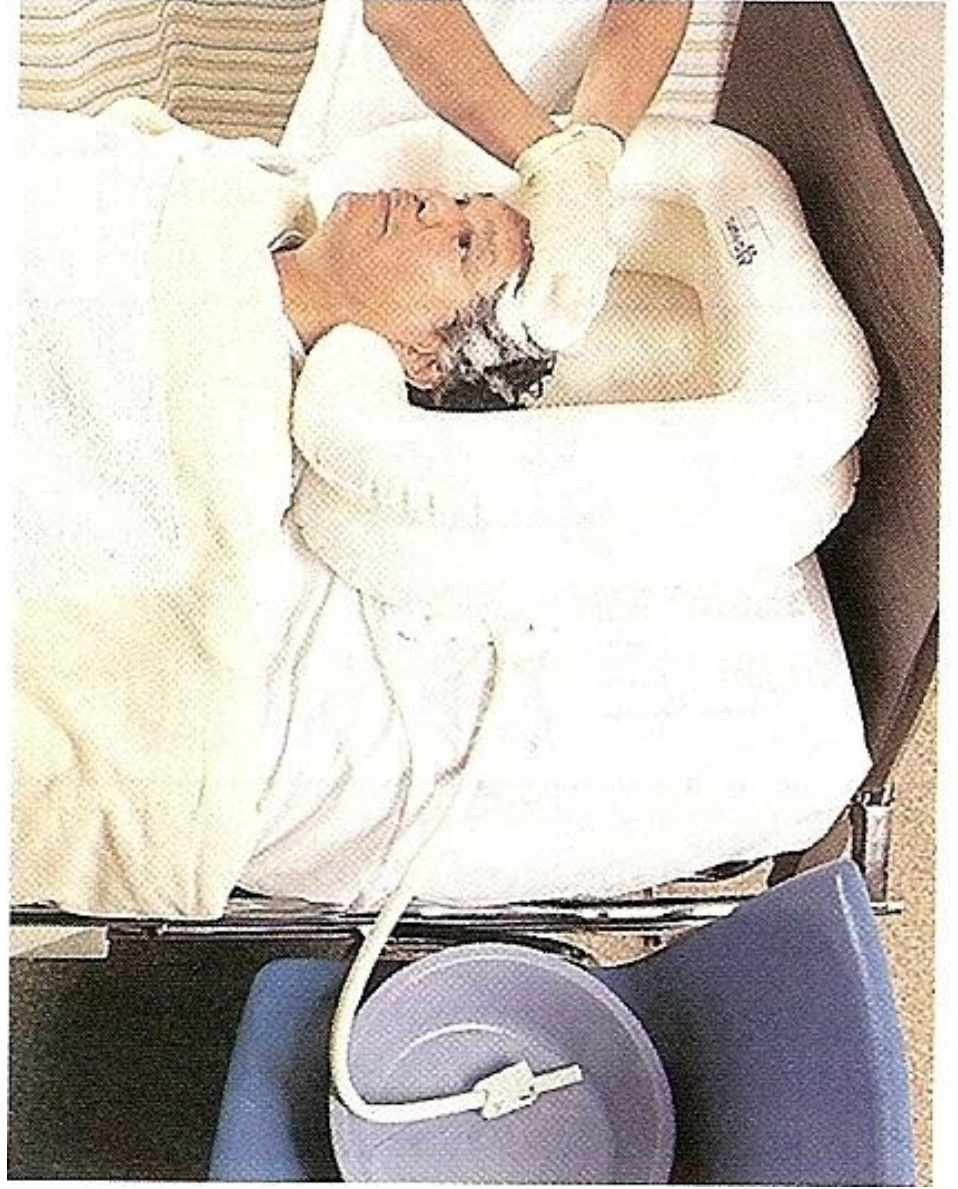
Amaç:

- Saçların temizliğini sağlamak,
- Hastaya fiziksel rahatlık sağlamak,
- Hastanın özgüvenini artırmak,
- Uzun süre yatakta yatma sonucu saçların karışmasını ve birbirine geçmesini önlemek amacıyla uygulanan lokal bir banyodur.

İşlemin Yapılışı

Saç Banyosu Uygulama

Baş Biti Tedavisi

- İşlem öncesi saç ile deri arasına vazelin sürülür
- Saçlar gerekirse hastadan izin alınarak kısaltılır
- Bulaştırmamaya dikkat edilir
- İşlem 12-24 saat sonra tekrarlanır